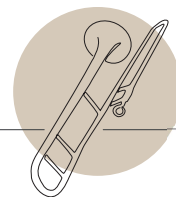

TYVE *Truttende* TROMBONER

Interview KULTURSKOLELÆRER THERESE IVERSEN OG MUSIKLÆRER JESPER LARSEN

PÅ GYVELHØJSKOLEN I GALTEN ARBEJDER DE SAMMEN MED KULTURSKOLEN SKANDERBORG OMKRING MERE INSTRUMENTALUNDERVISNING I FOLKESKOLEN. HER ARBEJDES DER MED DE TRE 4. KLASSE, HVOR ELEVERNE UNDERVISES I HHV. TVÆRFLØJTE, SLAGTØJ OG TRÆKBASUN. "MUSIKLÆREREN" OVERVÆREDE EN LEKTION MED UNDERVISNING I TRÆKBASUN MED 20 ELEVER.

Erik Lyhne

Kulturskolen Skanderborg har med inspiration fra den såkaldte Haderslev-model startet et projekt med mere instrumentalundervisning på folkeskolerne i kommunen.

Der er p.t. 6 skoler, der er med i projektet, hvor 13 klasser modtager den instrumentale undervisning.

I opstarten af projektet har kulturskolelærerne været i marken for at se, hvordan modellen udfoldes på Den Kreativ Skole i Silkeborg. Projektet blev indledt med en fælles opstart for folkeskolelederne, folke- og kulturskolelærerne. I selve projektet gennemfører underviserne fra folke- og kulturskolen undervisningen sammen i et ligeværdigt samarbejde. Samarbejdet er baseret på co-teaching-principper og etablering af professionelle læringsfællesskaber.

En vigtig del af samarbejdet er, at underviserne får tilrettelagt undervisningen således, at eleverne får størst mulig læring af de forskellige kompetencer, de har, for på den måde at kunne supplere hinanden på bedste vis. Undervisningen er et fælles ansvar, og det vægtes højt, at der er

en aktiv rolle for begge, og at diversitet er en styrke, samt at der er afsat tid til fælles forberedelse og evaluering.

Et af formålene er at give eleverne en større mulighed for at fordybe sig i arbejdet med de kreative fag samt at give lige adgang til kulturtilbud for alle børn i Skanderborg Kommune. Fhv. kulturminister Joy Mogensens havde et nationalt mål om, at alle danske børn skal have mulighed for at lære at spille et instrument. "Det har vi med kulturklasser udvidet med et "eller møde høj faglighed i kreative fag". Vi tror på, at vi som kulturskole kan være med til styrke de lokale kulturmiljøer og fællesskaber, og med kulturklassen er vi med til at styrke mødet mellem fagligheder," siger Tina Quottrup, souschef, Kulturskolen Skanderborg.

Kulturskolen Skanderborg og den enkelte folkeskole deler udgiften til den ekstra undervisning, og Kulturskolen Skanderborg indkøber instrumenter og "lejer" derefter klasser ud til skolen. På den måde skabes der også økonomi til reparation, nyindkøb osv. Trommelærer på Kulturskolen Thomas Krøyer Hindkjær er koordinator for projektet.

THERESE IVERSEN
OG JESPER LARSEN

GRUNDIDÉEN ER, AT BØRN SKAL HAVE LOV TIL AT OPLEVE DEN BERIGELSE, DER FØLGER MED AT FORDYBE SIG I ET INSTRUMENT.

I har begge været en del af et projekt, hvor der er stort fokus på at undervise i musikinstrumenter. Hvordan er det struktureret, og hvad byder I hver især ind med?

Jesper Larsen – musiklærer Gyvelhøjskolen (JL): For os lærere på Gyvelhøjskolen har det været et tilbud fra Kulturskolen, som vi har takket ja til. Oprindeligt var det inspireret af Haderslev-modellen, hvor de har haft stor succes med musikklasser. Grundidéen er, at børn skal have lov til at opleve den berigelse, der følger med at fordybe sig i et instrument. Selve projektet forløber over 2 år med en ugentlig lektion, hvor eleverne sammen øver sig på et enkelt instrument kontinuerligt – for eksempel arbejder vi i min 4.-klasse med trækbasuner, mens andre 4.-klassers hovedinstrument er henholdsvis slagtøj og tværfløjte. Hver 4.-klasse har derved deres eget instrument, og med det følger undervisere, der er uddannet inden for det felt. Målet for projektet her på skolen er, at børnene oplever, hvad det vil sige at forbedre sig, og at de derudover også får mulighed for at vise deres kunnen frem.

Therese Iversen – basunlærer kulturskolen (TI): Selve projektet er et samarbejde mellem undervisere fra Gyvelhøjskolen og Kulturskolen Skanderborg, og mens Jesper er læreren fra Gyvelhøjskolen, er jeg den lærer fra kulturskolen, som kommer og underviser i trækbasun en gang ugentligt. Det gør, at vi både har en kompetent lærer, som er bekendt med børnene, og så en, der varetager instrumentundervisningen. For tiden er projektet klasseopdelt;

men når børnene på et tidspunkt skal have lov til at vise deres kunnen frem, kunne jeg godt tænke mig, at der var mulighed for at spille sammen på tværs af klasserne. Men fordi projektet stadig er forholdsvis frisk her på skolen, er vi lidt begrænsede i forhold til børnenes nuværende musiske kunnen med deres enkelte instrumenter, men formentlig kan vi slå klasserne mere sammen, når vi nærmer os sommeren. Når først vi begynder at udvikle et fælles repertoire på tværs af klasserne, kommer der automatisk flere muligheder for sammenspil.

STOR KVALITET

Hvordan fungerer samarbejdet mellem folkeskolen og kulturskolen i forbindelse med dette projekt?

JL: Det er en stor fornøjelse, og samarbejdet giver mulighed for at løfte en opgave, som folkeskolens trange kår omkring instrumentundervisning ikke normalt kan rumme. Som regel er det udfordrende for en skole at kunne give det samme instrument til en hel klasse. Det normale i musikundervisningen er, at den består af spil på mange forskellige instrumenter, hvor børnene enkeltvis eller i små grupper

bliver sat i gang på forskellige tidspunkter. Den slags blandedt sammenspil er der også stor kvalitet i; men på den anden side tror jeg også, at det er meget trygt og gavnligt for børnene at sidde i fællesskab samlet omkring det samme instrument. De lærer at følge de samme instrukser på samme tid, og det, at de følges ad på den måde, gør, at der bliver skabt en stor samhørighed blandt eleverne.

TI: Jeg synes, at samarbejdet har fungeret ekstremt godt – faktisk vil jeg vove at sige, at projektet slet ikke

99

DET BETYDER, AT VI VED AT
ARBEJDE SAMMEN KAN SKABE
ET SAMMENHÆNGENDE RUM
OMKRING MUSIKKEN.

havde fungeret, hvis det blot havde været mig, der kom ud og underviste solo en gang om ugen. Det er fuldstændigt essentielt, at der er en lærer fra skolen involveret, som har et godt kendskab til børnene og deres individuelle behov. Som projektet skrider fremad, bliver jeg selvfølgelig også mere bekendt med den enkelte elev; men Jesper ser uden tvivl stadig mange ting, som jeg simpelthen ikke gør. Det betyder, at vi ved at arbejde sammen kan skabe et sammenhængende rum omkring musikken, hvor alle har mulighed for at være med, og derved kan vi supplere hinanden, hvilket får projektet til at køre rundt.

Hvad er jeres fokuspunkter under undervisningen, og hvilke metoder tager I i brug?

TI: Vores målsætning for projektet er blandt andet at fange alle børnene på trods af, det ikke er alle, der umiddelbart har den store interesse for at spille trækbasun. Derfor arbejder vi meget med at inkludere andre elementer og anden slags musik, såsom rytmelege, Music Mind Games og videoer af andre, som spiller musik. For eksempel havde vi i dag blandt andet en musikquiz, som viste sig at være et rigtig nyttigt værktøj til at sparke gang i en dialog omkring musik blandt børnene.

JL: Når det kommer til metoder og undervisningsmateriale, er jeg personlig rigtig glad for Sigurd Barretts materiale, fordi han er ferm til at fremstille musik på en meget nysgerrig måde, hvilket netop er den måde, vi ønsker, børnene skal møde musikken. Han tager os med ud på en opdagelsesrejse i musikkens verden, og når den rejse involverer både bigbands og symfoniorkester, så giver det børnene en fantastisk forståelse af både de rytmiske og klassiske verdener, alt imens deres opmærksomhed bliver holdt fanget. Derudover inkluderer Sigurd også mennesker, der fortæller om deres forhold til musik, og hvordan de er startet med deres specifikke instrumenter, og det kan børnene i vores instrumentprojekt især spejle sig i.

FÅR BASUNEN MED HJEM

Hvad er elevernes respons på jeres metoder og selve projektet?

JL: Min generelle oplevelse er, at børnene er meget spændte, og mange af dem spørger konstant om, hvornår de kan få lov til at tage deres instrument med hjem, så de kan øve sig ud over den skemalagte undervisning. Dog har vi også nogle elever, der er mere optaget af det lavpraktiske, såsom transport til og fra hjem af deres trækbasun, og hvordan de skal håndtere det. Oftest kræver det dog blot, at de gør det én gang, og så finder de hurtigt ud

af, at det ikke er et problem. Heldigvis er den generelle trend i vores musikklasse, at børnene er ekstremt optaget af projektet, og den gejst og interesse spejler sig også i deres forældre. Der er en stor velvilje og tro på projektet fra forældrene; men naturligvis er de også lidt spændte på at få bragt et instrument ind i hjemmet.

Hvilke begrænsninger ser I i forbindelse med projektet?

JL: Jeg har en bekymring i forhold til de almindelige sammenspilstimer, som bliver begrænset både i tid og udfoldelsesmuligheder. Med den samme totale mængde musiktimer per klasse har vi simpelthen færre timer med almindeligt sammenspil. Derudover foregår disse almindelige musiktimer i klasselokalet, da vores musiklokale bliver brugt til basunundervisningen, og det begrænser undervisningsmulighederne. Selvfølgelig kan vi sagtens være kreative og lave noget stomp ved bordene eller fragte nogle instrumenter ind i lokalet; men i længden halter det lidt. Dog er jeg ikke bekymret for, om vi kan nå omkring fællesmål for musikundervisningen, fordi vi netop gør den specialiserede instrumentundervisning bredere ved

at inkludere andre læringselementer, såsom musikquiz og dialog omkring instrumenter. Man skal heller ikke undervurdere den energi af nysgerrighed, der bliver tændt, når man får det intense forhold til et instrument, som projektet medfører, fordi det åbner en hel ny verden af musik.

TRÆNER KONCENTRATION

Hvilke evner fra instrumentprojektet kan eleverne og lærerne bringe med sig videre?

TI: Ud over den selvtillid, der kommer fra at kunne et instrument, tillærer eleverne sig også en enorm koncentration, der øger deres evne til at kunne håndtere flere ting på én gang. Når de sidder med deres trækbasun, skal de

både fokusere på at puste, have hænderne de rigtige steder og endda også modtage instrukser fra en underviser. Det vil sige, at deres opmærksomhed skal være mange steder på én gang, og denne evne er enorm gavnlig at træne, fordi det øgede fokus automatisk bliver bragt med ind i de andre skolefag.

JL: Faktisk har instrumentprojektet også givet mig en ny måde at tænke

99
FAKTISK HAR INSTRUMENT-PROJEKTET OGSÅ GIVET MIG EN NY MÅDE AT TÆNKE UNDERVISNING PÅ.

undervisning på. I vores samarbejde underviser vi normalt ledsaget af slides, og jeg har lært, at man i hvert fald ikke skal underkende effekten af en slide, hvor der står "shhh" på – på det rigtige tidspunkt – det er både virkefuldt og humoristisk. Generelt begynder jeg i min gængse undervisning at inkorporere nye strategier og metoder, som jeg har lært gennem instrumentprojektet, og den slags fornyelse og nytænkning er altid nyttig.

Når eleverne får lov til at tage et instrument med hjem, er der så en forventning om, at de øver sig hjemmefra?

TI: Vi kommer bestemt ikke til at give børnene lektier for og forvente, at de skal bruge en bestemt mængde tid på at spille derhjemme, fordi det ville involvere en form for tvang, hvilket vi slet ikke ønsker at bringe ind i vores projekt. Vi er nødt til at bevare gejsten og sørge for, at musikken forbliver et positivt element i børnenes liv. Idéen i, at de tager instrumentet med hjem, er i stedet, at de har mulighed for at spille, når de har lyst, og at de kan vise deres evner frem

over for deres familie og være stolte. De har alle fået et lille nodehæfte, og derfra kan de frivilligt øve sig på det, de kan lide, men der er ingen tvang over det. Fordi nogle elever naturligt har eller får en større interesse for at spille, så forventer vi også, at der kan være nogle, der kommer mere bagud end andre; men det er noget, vi tager op i klassen. Håbet er, at eleverne kan inspirere hinanden. På den måde er instrumentspil meget ligesom de andre skolefag, idet at de, som er specielt interesserede, vil arbejde videre uafhængigt af skolearbejdet, og den mulighed skal man ikke fratage dem – det er jo netop det smukke ved at lære.

JL: Denne bekymring over forskellige ambitionsniveauer var faktisk også noget, jeg stillede spørgsmål ved i den tidlige opstart af projektet, men der blev jeg hurtigt beroliget af erfaringerne fra Haderslev Musikskole. De sagde, at børnene hurtigt regnede ud, at man ved at øve sig hurtigt blev bedre, og at de, der var længere fremme, derfor hovedsageligt fungerede som en inspirationskilde.

... VARIERET UNDERVISNING, HVOR INSTRUMENTET EGENTLIG FUNGERER MEGET SOM EN NØGLE TIL DEN MUSISKE VERDEN.

ØGET INTERESSE FOR MUSIKKEN

Tror I, instrumentklasse-projektet vil øge interessen for at melde sig til solundervisning på musikskolen?

TI: Jeg har slet ingen tvivl om, at det her projekt i hvert fald skaber en øget interesse for musikken. Der er utrolig mange børn, som knap nok ved, hvad et blæseinstrument er, og ved hjælp af en introduktion til et instrument skaber vi en forståelse af, hvad det betyder at lære at mestre et instrument. Det er svært at vurdere præcis, hvor mange der vil gå videre med det og endda begynde på solundervisning; men det vigtigste er, at de får en ordentlig introduktion til den musiske verden.

JL: Man kan heller ikke forvente, at det lige er trækbasunen som instrument, der rammer alle, fordi selve interessen for musik er ekstrem individuel og ofte har noget med forskellige klange at gøre. Der er bare nogle klange, der rammer folk anderledes – om det så kommer fra en kontrabas eller en triangel. Nogle instrumenter rammer individer og gør dem mere nysgerrige end andre, og derfor sørger vi også for en varieret undervisning, hvor instrumentet egentlig fungerer meget som en nøgle til den musiske verden. Denne slags undervisning er især vigtig i en tid, hvor vi undervisere kan have svært ved at følge med i den musikforståelse og begrebsverden, børnene kommer med, som er stærkt præget af sociale medier, og hvad der er oppe i tiden. Derfor er vi nødt til at sætte en dagsorden, hvor vi har mulighed for at præge deres musikkultur og sørge for, at de også bliver introduceret for en anderledes musisk verden end den, som bliver præsenteret online.

Hvilken betydning har det for Gyvelhøjskolen at deltage i instrumentklasse-projektet?

JL: Selve projektet bidrager til et godt image for skolen, fordi et fokus på musisk udfoldelse er en god historie. Det er noget, der bliver talt godt om i lokalområdet, og på den måde styrker det skolens image. Dog er det ikke den tanke, jeg automatisk får, når jeg står i selve instrumentundervisningen, fordi det ikke er det, der for mig er vigtigt. I de øjeblikke tænker jeg egentlig allermest på, hvor fedt det er at være i, og hvor fantastisk det er, at vi alle sammen har det sjovt omkring musikken.

Nyt for indskolingen

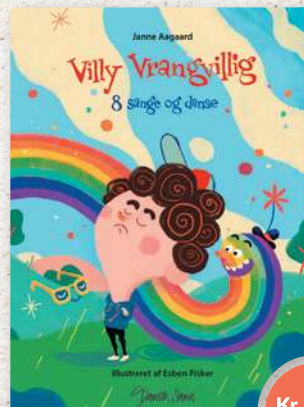
Ozzy er Ny i Musikken 2

af Susanne P. Lorenzen
og Riivo Sarapik

Tegneserie om musikteori for børn. Sammen med uglen Ozzy og en masse andre dyr som fx Alligator og Hr. Bæver føres børn ind i musikkens verden.

Målgruppe: 0.-4. klasse
og musikskolen
ISBN 978-87-7178-157-1

Kr. 176,-
(220,-)

Villy Vrangvillig 8 sange og danse

af Janne Aagaard

Otte sange og danse om Villy, der aldrig tør prøve noget nyt. En billedbog for børnene med noder/becifringer og noter til de voksne.

Målgruppe: 0-6 år, 0.-2. klasse
ISBN 978-87-7178-156-4

Kr. 176,-
(220)

Himmel og jord 12 nye sange for spire-, børne- og juniorkor

af Karen Gramkow Johansen

Tolv nutidige og iørefaldende sange for spire-, børne- og juniorkor i et let og ligefremt sprog, der tager afsæt i livet, troen og hverdagen.

Målgruppe: 0.-4. klasse, Kirken
ISBN 978-87-7178-150-2

Kr. 112,-
(140,-)